

Chambre des Représentants

SESSION 1972-1973.

17 MAI 1973.

PROJET DE LOI

modifiant les articles 2 et 21 des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi que nous avons l'honneur de vous soumettre, tend à modifier la réglementation, existant depuis 1929 au sujet de l'organisation des études d'agrégation par les universités.

Depuis longtemps, aussi bien à l'intérieur qu'à l'extérieur des universités, on insiste pour que soit assurée une meilleure formation des futurs professeurs. On a notamment souhaité de prévoir à cet effet une cinquième année spéciale, après la licence.

Pour des raisons sociales et financières, cette solution ne peut être retenue. C'est pourquoi une solution est recherchée, qui tiendrait compte autant que possible, des autres desiderata ainsi que de la rénovation de l'enseignement secondaire.

Nous signalons ici :

— les propositions formulées par la « Commission permanente des grades académiques et des programmes des examens universitaires »;

— le souhait exprimé formellement par cette même commission, de réserver exclusivement aux institutions universitaires l'octroi du grade d'agrégé de l'enseignement secondaire supérieur;

— la nécessité d'effectuer, après avoir suivi un certain nombre de leçons types, une brève période de stage comme professeur (par exemple, durant le mois de septembre, qui précède la dernière année d'études);

— la suppression des deux leçons d'examen;

— l'adjonction aux matières existantes de deux nouvelles matières : « Psychologie de l'enfant et de l'adolescent » et « Docimologie »;

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1972-1973.

17 MEI 1973.

WETSONTWERP

tot wijziging van de artikelen 2 en 21 van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het ontwerp van wet, dat wij de eer hebben U voor te leggen, wil een wijziging aanbrengen aan de sedert 1929 bestaande regeling voor de door de universiteiten te organiseren aggregatie-studiën.

Sedert lang wordt — zowel binnen als buiten de universiteit — aangedrongen op een meer aangepaste opleiding van de toekomstige leerkrachten. Er is o.m. de wens uitgesproken om daarvoor een afzonderlijk vijfde jaar, dus na de licentie, te reserveren.

Om sociale en financiële redenen kan daar echter niet aan gedacht worden. Derhalve is naar een oplossing gestreefd, waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met andere desiderata en waarbij ook gedacht wordt aan de vernieuwingen die zich in het secundair onderwijs opdringen.

We noemen hier :

— de voorstellen geformuleerd door de « Vaste Commissie voor de academische graden en de programma's van de universitaire examens »;

— de uitdrukkelijke wens van diezelfde Commissie om de uitreiking van de graad van geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs uitsluitend te blijven toevertrouwen aan de universitaire instellingen;

— de noodzaak om, naast het volgen van een aantal type-lessen, ook een korte stageperiode als lesgever in te voeren (b.v. in de maand september die het laatste studiejaar voorafgaat);

— de afschaffing van de twee examen-lessen;

— de toevoeging, naast de bestaande vakken, van twee nieuwe vakken : « Psychologie van het kind en van de adolescent » en « Docimologie »;

— le remplacement de la matière « Histoire de la pédagogie » par la matière « Histoire de l'enseignement belge »;

— l'obligation pour l'étudiant de choisir en plus une matière en rapport avec les sciences psychologiques ou pédagogiques;

— le besoin de spécialistes qui n'appartiennent pas à la formation traditionnelle des enseignants (licenciés en droit, docteurs en médecine, ...) et qui, selon les statuts du personnel enseignant, doivent bénéficier d'une formation pédagogique adéquate.

Nous espérons qu'il sera ainsi donné satisfaction à un certain nombre de souhaits et que les études d'agrégation seront rendues accessibles à tous les futurs enseignants.

Le Ministre de l'Education nationale,

M. TOUSSAINT.

Le Ministre de l'Education nationale,

W. CALEWAERT.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu la loi du 23 décembre 1946 portant création d'un Conseil d'Etat, notamment l'article 2, alinéa 2;

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Nos Ministres de l'Education nationale et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Nos Ministres de l'Education nationale sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1.

A l'article 2 des lois sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, coordonnées le 31 décembre 1949, modifié par les arrêtés royaux des 1er août 1969, 20 août 1970 et 26 août 1971, le m) est remplacé par la disposition suivante :

« m) d'agrégé de l'enseignement secondaire supérieur, s'il n'a obtenu le grade de licencié en philosophie, de licencié en histoire, de licencié en philologie classique, de licencié en philologie romane, de licencié en philologie germanique, de licencié en droit, de licencié en notariat, de licencié en sciences, de pharmacien, de docteur en médecine, chirurgie et

— de remplacement van het vak « Geschiedenis van de opvoedkunde » door het vak « Geschiedenis van het Belgisch onderwijs »;

— de verplichting voor de student nog een vak te kiezen dat betrekking heeft op de psychologische of pedagogische wetenschappen;

— de behoefte aan specialisten, die niet behoren tot het traditioneel onderwijspatroon (licentiaat in de rechten, doctor in de geneeskunde, ...) en die volgens het statuut van het onderwijzend personeel een degelijke pedagogische vorming moeten genoten hebben.

Hierdoor wordt, naar wij hopen, tegemoetgekomen aan een aantal wensen en worden de aggregatiestudiën voor al de toekomstige lesgevers opengesteld.

De Minister van Nationale Opvoeding,

M. TOUSSAINT.

De Minister van Nationale Opvoeding,

W. CALEWAERT.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belges,

Aan allen, die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Gelet op de wet van 23 december 1946 houdende instelling van een Raad van State, inzonderheid op artikel 2, tweede lid;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van Onze Ministers van Nationale Opvoeding en op advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Ministers van Nationale Opvoeding zijn gelast in Onze naam aan de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet voor te leggen waarvan de tekst volgt :

Artikel 1.

In artikel 2 van de op 31 december 1949 gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 1 augustus 1969, 20 augustus 1970 en 26 augustus 1971, wordt m) door de volgende bepaling vervangen :

« m) van geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs, indien hij niet de graad van licentiaat in de wijsbegeerte, van licentiaat in de geschiedenis, van licentiaat in de klassieke filologie, van licentiaat in de Romaanse filologie, van licentiaat in de Germaanse filologie, van licentiaat in de rechten, van licentiaat in het notariaat, van licentiaat in de

accouchement, de licencié en science dentaire, de docteur en médecine vétérinaire, d'ingénieur civil, d'ingénieur agronome ou d'ingénieur chimiste ou des industries agricoles. »

Art. 2.

L'article 21 des mêmes lois est remplacé par la disposition suivante :

« *Article 21.* — L'examen pour chacun des grades d'agrégé de l'enseignement secondaire supérieur comporte les matières suivantes :

- 1° Psychologie de l'enfant et de l'adolescent;
- 2° Pédagogie expérimentale;
- 3° Histoire de l'enseignement belge;
- 4° Méthodologie générale;
- 5° Méthodologie spéciale des matières de l'enseignement secondaire;
- 6° Docimologie;
- 7° Une matière choisie par le récipiendaire avec l'agrément du jury, dans le domaine des sciences psychologiques ou pédagogiques.

Pour être admis à présenter cet examen, le récipiendaire doit, au cours de l'avant-dernière année des études des examens en vue de l'obtention de l'un des grades d'admission visés à l'article 2, m), suivre dix leçons types dans un établissement d'enseignement secondaire. Il doit également, de préférence au cours du mois de septembre qui précède la dernière année de ces études, avoir effectué durant une semaine entière un stage comme professeur dans un établissement d'enseignement secondaire supérieur, choisi avec l'accord du professeur de méthodologie spéciale, et de la direction de l'établissement et du maître de stage délégué par l'université.

L'appréciation de cette période de stage est effectuée sur la base de deux éléments : le rapport de stage du récipiendaire et le rapport du maître de stage et de professeur de méthodologie spéciale.

L'examen pour le grade d'agrégé peut être présenté simultanément avec celui pour les grades d'admission visés à l'article 2, m). »

Donné à Bruxelles, le 16 mai 1973.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre de l'Education nationale,

M. TOUSSAINT.

Le Ministre de l'Education nationale,

W. CALEWAERT.

wetenschappen, van apotheker, van doctor in de geneeskunde, van licentiaat in de tandheelkunde, van doctor in de diergeneeskunde, van burgerlijk ingenieur, van landbouwkundig ingenieur of van ingenieur voor de scheikunde en de landbouwindustrieën heeft behaald. »

Art. 2.

Artikel 21 van dezelfde wetten wordt door de volgende bepaling vervangen :

« *Artikel 21.* — Het examen voor elk der graden van geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs omvat de volgende vakken :

- 1° Psychologie van het kind en van de adolescent;
- 2° Experimentele pedagogiek;
- 3° Geschiedenis van het Belgisch onderwijs;
- 4° Algemene didactiek;
- 5° Bijzondere didactiek van de vakken van het secundair onderwijs;
- 6° Docimologie;
- 7° Een door de examinandus met de goedkeuring van de examencommissie gekozen vak, dat betrekking heeft op de psychologische of pedagogische wetenschappen.

Om tot dit examen toegelaten te worden, moet de examinandus tijdens het voorlaatste jaar van de studiën van de examens voor het bekomen van een der toelatingsgraden bedoeld in artikel 2, m), tien typelessen hebben bijgewoond in een instelling voor secundair onderwijs. Hij moet tevens, bij voorkeur in de maand september die het laatste jaar van deze laatste studiën voorafgaat, gedurende één volle week als lesgever een stage hebben doorgeemaakt in een onderwijsinstelling voor hoger secundair onderwijs, die gekozen werd in overleg met de vakdidacticus, met de directie van de instelling en met de door de universiteit aanvaarde stage-mentor.

De beoordeling van die stageperiode gebeurt op basis van twee stukken : het stageschrift van de examinandus en het verslag van de stage-mentor en van de vakdidacticus.

Het examen voor de graad van geaggregeerde mag gelijktijdig afgelegd worden met het examen voor de toelatingsgraden, vermeld onder artikel 2, m). »

Gegeven te Brussel, 16 mei 1973.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Nationale Opvoeding,

M. TOUSSAINT.

De Minister van Nationale Opvoeding,

W. CALEWAERT.